

Nr 5.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 16 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174); given Stockholms slott den 14 december 1951.

Under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 mom. 2 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 16 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174).

GUSTAF ADOLF.

Herman Zetterberg.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

Det genom propositionen framlagda förslaget innebär, att möjlighet öppnas att förrätta val inom kyrkomötet medelst acklamation.

F ö r s l a g
till
F ö r o r d n i n g
om ändrad lydelse av 16 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949
(nr 174).

Härigenom förordnas, att 16 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

16 §.

Alla val inom kyrkomötet *skola* ske med slutna sedlar. Är ej fråga om sådant val till utskott, som enligt vad nedan sägs skall ske proportionellt, iakttages därvid, att namnsedlarna för att bli gällande skola vara enkla, hoprullade, omärkta och fria såväl från all tvetydighet i anseende till personernas namn som från oriktighet i anseende till deras antal. Mellan personer, som vid val erhållit lika antal röster, skiljes genom lottning, när så erfordras.

Val inom kyrkomötet *skall, därest omröstning begäres*, ske med slutna sedlar. Är ej fråga om sådant val till utskott, som enligt vad nedan sägs skall ske proportionellt, iakttages därvid, att namnsedlarna för att bli gällande skola vara enkla, hoprullade, omärkta och fria såväl från all tvetydighet i anseende till personernas namn som från oriktighet i anseende till deras antal. Mellan personer, som vid val erhållit lika antal röster, skiljes genom lottning, när så erfordras.

Val till — — — — — riksdagens utskott.

Denna förordning träder i kraft
den 1 juli 1952.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 26 oktober 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON.

Efter gemensam beredning med statsrådet Quensel anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, fråga om *ändrad ordning för val till kyrkomötets utskott*.

Enligt 16 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174) skola alla val inom kyrkomötet ske med slutna sedlar. Bestämmelsen härom tillkom genom den nya, år 1949 antagna kyrkomötesförordningen; den äldre förordningen stadgade att omröstning i alla frågor skulle ske med slutna sedlar. Det nya stadgandet utformades i anslutning till de bestämmelser som tidigare gällde för riksdagen.

Genom ändring i riksdagsordningen år 1949 har emellertid en möjlighet till acklamationsval införts i riksdagen. Bestämmelsen härom i 75 § riksdagsordningen innebär i huvudsak följande. Då val företages av kammare, kan valet ske med gemensam lista. Denna skall vara godkänd av de ledamöter i talmanskonferensen, vilka utsetts av kammaren. Syftet med denna föreskrift är att vinna garanti för att den framlagda listan verkligen är den som partierna enats om. De på listan upptagna förklaras valda, om icke val med slutna sedlar begäres av minst så många ledamöter som motsvarar det tal, vilket erhålles, om samtliga röstberättigade ledamöters antal delas med siffran för det antal personer valet avser, ökat med ett. Framställes sådan begäran, skall valet ske med slutna sedlar vid ett följande sammanträde.

Kyrkomötet har i skrivelse den 6 oktober 1951, nr 5, anmält, att kyrkomötet i anledning av väckt motion om ändrad ordning för val till kyrkomötets utskott för sin del godkänt ett förslag till förordning om ändrad lydelse av 16 § kyrkomötesförordningen av innebörd att val inom kyrkomötet skall ske med slutna sedlar allenast då omröstning begäres. Förslaget torde såsom bilaga få åtfölja statsrådsprotokollet.¹

¹ Förslaget, som är likalydande med det vid propositionen fogade författningsförslaget, har här uteslutits.

Kyrkolagsutskottet, som i betänkande, nr 3, behandlade motionen, framhöll att enligt utskottets mening förutsättningar saknas för att i fråga om val inom kyrkomötet genomföra samma ordning som gäller vid val med gemensam lista inom riksdagen. Även genom en reform, som möjliggör acklamationsval utan att begränsa ledamots rätt att i stället påkalla val med slutna sedlar, skulle dock i många fall en obehövlighet och tidskrävande röstning undvikas. Utskottet tillstyrkte därför en sådan reform.

Departementschefen.

Den av kyrkomötet godkända ändringen i 16 § kyrkomötesförordningen synes ändamålsenlig. Genom en sådan ändring skulle nämligen en tidsbesparande förenkling av kyrkomötets arbetsformer kunna vinnas. Jag anser alltså att förslaget bör genomföras.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över det av kyrkomötet godkända författningsförslaget måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Karl Gustaf Grönhagen.

Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 5 november 1951.

N ä r v a r a n d e:

justitieråden EKBERG,
STRANDBERG,
LJUNGGREN,
regeringsrådet BJÖRKHOLM.

Enligt lagrådet den 31 oktober 1951 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 26 oktober 1951, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlå-
tande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas över ett av kyrkomötet godkänt förslag till *förordning om ändrad lydelse av 16 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174)*.

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av byråchefen för lagärenden i justitiedepartementet B. Kjellin.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:

Bengt Larson.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 december 1951.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, statsråden SKÖLD, DANIELSON, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL.

Efter gemensam beredning med chefen för ecklesiastikdepartementet anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Zetterberg, lagrådets den 5 november 1951 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 26 oktober 1951 remitterade förslaget till *förordning om ändrad lydelse av 16 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949 (nr 174)* samt hemställer, att förslaget, som av lagrådet lämnats utan erinran, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

K. G. Grönhagen.